

Tungos loi paniikkimieltä

Teijon kirkon huutokauppa osoittautui mahtavaksi mediatapahtumaksi. Asianajotoimisto Brander & Mannerin kokoukseen ahtautui niin paljon tiedotusväkeä, että varsinainen huutokauppa-kansa ei tahtonut sekaan mahtua.

- Täällähän tulee paniikki, manasi Ursula Kähäri raivattessaan tietään kohti neuvottelupöytää. Paikka kuitenkin löytyi vastapäätä teijolaisten rintamaa.

Meri-Teijo Oy:n konkurssipesän hoitaja Matti Manner muistutti alkajaisiksi, ettei kyseessä ole mikä tahansa huutokauppa.

- Tilanne on harras, koska myynnissä ovat kirkko ja hautausmaa. Kappalaista täällä ei tosin nähdä ja liturgiakin on enemmän juridikkakaa kuin kirkollista sana-

Matti Manner teki yleisölle selväksi, että kauppaan liittyi myös ehtoja, joilla pyritään turvaamaan kirkon ja hautausmaan tulevaisuus. Myyjänä oleva Meri-Teijo Oy:n konkurssipesä halusi myös myydä kirkon ja kalmiston kokonaisuutena. Pohjahintana oli 70 000 markkaa.

- Tarkoitus on, että kirkko säilyy kirkollisessa käytössä ja kaikki sen irtaimisto pysyy paikoillaan eikä joudu muille markkinoille. Hautausmaan

on myös pysyttävä avoinna teijolaisille, jotka haluavat käydä siellä muistamassa omaisiaan.

Laulaja halusi lopettaa kaupan

Yleisön joukossa oli myös laulaja Aatos Tapala, joka paheksui jyrkästi koko huutokauppaa.

- Olen vedonnut vahvasti kirkkoon arkkipiispaa myöten ja uskon, että lähiaikoina joku puuttuu tilanteeseen. Eiköhän sen vuoksi oteta lukkua kauniiseen käteen ja keskeytetä koko arvoton kaupankäynti. Nyt paikalla on niin paljon keskeistä teijolaista väkeä, että olisi aika istua yhdessä miettimään kirkon kohtaloa, jyrisi pahastunut Tapala.

Matti Manner napautti nuijallaan vastalauseet kuitatuksi ja jatkoi huutokauppaa. Ensimmäinen huuto kirjattiin Teijon nykyisen kirkkoyhdistyksen puheenjohtajan, arkkitehti Hannu Paunilan nimiin: 70 000 markkaa.

Siitä alkoi huutokaruselli, jossa hinta nousi aina 5 000 markkaa kerrallaan. Sen päätti Olli Lehti 275 000 markan huudollaan. Kilvassa olivat teijolaisten lisäksi mukana Ruukinkartano Oy Teijo ja yllätysniminä Salmela-

Huutokauppa oli mahtava mediatapahtuma, jonka tähdillä oli vientiä. Hannu Paunila (etualalla) joutui heti lehdistön tenttiin. Taustalla tv-väki haastattelee Olli Lehteä.

Puolimatka-Casagrande-konsortio.

Kirkko tarvitsee tukijoukkoja

Hannu Paunila luopui huutamasta 175 000 markan kohdalla, jolloin ääneen pää-

si Olli Lehti. Huutokaupan aiheuttama hermopaine näkyi varsinkin kyläläisten ilmeistä, kun summat vääjäämättä kohosivat.

Jännitys lientyi hymyyn vasta, kun Matti Mannerin nuijankopautus sinetöi kaupan.

- Nyt rupeamme sitten

keräämään väkeä uuden, entistä laajapohjaisemman kirkkoyhdistyksen taakse, sillä kirkon ja hautausmaan ylläpito eivät ole halpaa puuhaa. Tarvitsemme varoja toimintaamme ja juuri sen takia laajoja tukijoukkoja, arvioi Hannu Paunila.

Viimeinen ässä jäi käyttämättä

Tuore kirkonomistaja Olli Lehti puolestaan arveli, että lopputulos oli voitto koko kylälle.

- Olimme kyllä valmistautuneet katsomaan pelin loppuun asti. Ehkä tuoreen kirkonomistajan ei pitäisi näillä termein puhua, mutta kerron kuitenkin, että viimeinen valttikorttimme jäi vielä hihaankin.

Viimeinen kortti oli Wihuri-yhtymä, joka lähetti juristinsa huutokauppaan vetoavaksi, jos kyläläiset olisivat joutuneet liian lujille. Lopujen lopuksi vihurilaista väliintuloa ei tarvittu.

Kartano aikoo vuokrata kirkkoa

Teijon kartanon uusi yrittäjä Ursula Kähäri suhtautui kaupan lopputulokseen tyyneesti, vaikka kävikin kirkosta tiukan taistelun.

- Ihan hyvään ratkaisuunhan tässä päädyttiin, sillä kyläläisille kirkko ja hautausmaa lopulta kuuluvat. Ei niitä ole yksityisomistukseen oikein tarkoitetuttakaan. Nyt kartano sitten rupeaa vuokraamaan yhdistykseltä kirkkoa häihin ja muihin tilaisuuksiin, lupaa Kähäri.

Itämainen kaunotar on ainutlaatuinen

TS Perniö

Suomessa on jäljellä alle kymmenen ruukinkartanon kirkkoa, jotka kaikki ovat kirkkohallituksen yliarkkitehdin Eero Raatikaisen mielestä todellisia helmiä. Kirkkovanhukset ovat sekä kulttuurihistoriallisesti että rakennustaiteellisesti arvokkaita.

Vuonna 1829 valmistunut Teijon kirkko on erityispaus, sillä se edustaa Suomessa perin harvinaista ns.

hollantilaisista tyyliä, jonka vaikutteet kaupankävijäkansasta haki Kiinasta ja Japanista. Itämaiset vaikutteet näkyvät selvästi myös korkealle mäelle rakennetussa pienessä Teijon kirkossa, joka on myös Suomen pienin kivikirkko.

Pyhäkön rakennutti ruukinpatruuna Robert Bremer kiitollisena siitä, että pelättyä vedenpaisumusta ei tullutkaan.

Teijon kirkko on kokenut värikkäitä vaiheita, mutta sen kirjava historia ei Raati-

kaisen mielestä ole suinkaan rapistanut kaunotarta. Päinvastoin, se on säilynyt oikein hyvin alkuperäisessä asussaan jopa värejä myöten.

- Erilaiset omistajat ovat hoitaneet rakennusta hyvin. Kirkko on rakenteiltaan terve ja nytkin keskimääräistä paremmassa kunnossa. Myöskin rannalla olevaa hautausmaata on hoidettu ahkerasti, kiittää Raatikainen.

Kirkko kalmistoineen joutui pesän haltuun vuonna 1995 Meri-Teijo Oy:n kon-

kurssin jälkeen. Vajaa vuosi sitten konkurssipesä, jonka suurin velkoja on Arsenal Oy, myi kirkon pääosin nykyistäänkin ostajista koostuvalle kirkkoyhdistykselle. Kaupahinta oli tuolloin 7 000 markkaa.

Kaupasta syntyi kuitenkin erimielisyyksiä, joten se kumoutui Salon käräjäoikeudessa.

Teijon kirkko sisältä.

TS

Yllätysniminä Teijon kirkon huutokaupassa olivat arkkitehti Benito Casagrande ja liike-elämää edustavat Rauno Puolimatka ja Heikki Salmela. Turkulaiskolmikko teki maanantaiamuna pikapäätöksen lähteä mukaan huutokauppaan ja pistä tarpeen tullen rahansa likoon.

- Päämäärämme olivat täysin samat kuin teijolaistenkin. Halusimme, että kirkon tulevaisuus kirkkona on turvattu. Aamu-uutisissa väläyteltiin jo mahdollisuuksia, että esimerkiksi erilaiset lahkot ovat asialla. Olimme sitä mieltä, että nyt leikit seis ja järkeä ratkaisuihin. Olimme valmiita vaikka ostamaan kirkon ja lahjoittamaan sen edelleen. Piti tehdä jotakin, että kehtaa sanoa olevansa suomalainen, sanoo Benito Casagrande.

Hän käytti huutokaupassa muutaman kerran konsortion ääntä, mutta pysyi tiukasti teijolaisten takana eikä lähtenyt korottamaan heidän huutojaan.

- Kirkko meni oikeisiin käsiin, arvioivat Benito Casagrande ja Rauno Puolimatka, jotka heti huutokaupan jälkeen myös ilmoit-

tautivat kirkkoyhdistyksen riveihin.

Kirkkohallitus oli voimaton

Kirkkohallituksen yliarkkitehti Eero Raatikainen suree sitä, että kirkko ja hautausmaa ylipäättään joutuivat vasaran alle.

- Huutokaupassa on aina konkurssin ja taloudellisen katastrofin kaiku.

Kirkkohallituksella ei Raatikaisen mukaan kuitenkaan ole "hampaita eikä kynsiä" puuttua tilanteeseen.

- Meidän rahamme tulevat seurakunnilta ja ne käytetään seurakuntien tukemiseen. Lain mukaan me emme voi avustaa Teijon kirkkoa. Seurakunnatkaan eivät nykyisin halua lisää menoeriä, sillä ne eivät suinkaan kieriskele rahassa.

Meri-Teijon konkurssipesä on tarjonnut kirkkoa sekä tuomiokapitulille että Perniön seurakunnalle, jotka eivät olleet kiinnostuneita.

Perniön seurakunta on kuitenkin mukana kirkon nykyisessä kannatusyhdistyksessä ja heltisipä siltä myös rahallisia eväitä teijolaisten huutokauppamatkal-

Kuolleet eivät sovi kauppatavaraksi

Teijon kyläläiset olivat syystä iloisia saatuaan huudetuksi oman kirkkonsa ja hautausmaansa itselleen. Teijolaiset kokevat, että heidän vainajansa saavat nyt levätä rauhassa ja kylän kirkko säilyy edelleen kirkkona.

Kyläläiset olivat syystäkin loukkaantuneita siitä, että kirkko ja hautausmaa joutuivat vasaran alle. Ketä tahansa karmaisee ajatus, että omat rakkaat vainajat ovatkin yhtäkkiä huutokauppatavaraa.

Huutokaupan lopputulos oli oikeus ja kohtuus, koska kyläläiset olivat valmiita panemaan kaikkensa peliin yhteisön silmäteräksi nousseet kirkon takia. Teijolaiset pelkäsivät, että pahimmassa tapauksessa kirkko joutuu bisneksen pyöritykseen ja päättyy vaikkapa kapakaksi.

Toisaalta voi kyllä kysyä, kuinka moni muu suomalainen on joutunut itse ostamaan kuolleilleen hautarauhan ja kirkolle turvatun tulevaisuuden. Muut saavat nämä asiat seurakunnan kautta, toki maksamalla kirkollisvero. Mutta sitä teijolaisetkin maksavat Perniön seurakunnalle.

Tiетävästi Teijon kirkko on ainoa pyhättö, joka on myyty huutokaupassa. Toivottavasti se myös jää ainoksi.

275 000 markkaa on iso raha pienen kylän asukkaille, mutta sen he halusivat maksaa. Myös turkulaisten pelastusretkikunta oli varautunut hädän tullen maksu-mieheksi, samoin Wihuri-yhtymä.

Tuntuu merkilliseltä, että evankelis-luterilaisen kirkon eri tahoilta ei löytynyt maksuvalmiutta, vaikka kyse oli ainutlaatuisesta ruukinkirkosta ja vuosisatoja vanhasta hautausmaasta.

PÄIVI PALM